

Szlakiem filmu

Łódź powraca do swoich filmowych korzeni. Zaczyna być o niej głośno nie tylko za sprawą szkoły filmowej, ale także secesyjnej elektrocieplowni zaadaptowanej na studio Davida Lyncha. Warto wybrać się tam na filmowy weekend. Fanów „Ziemi obiecanej” Andrzeja Wajdy czeka szok.

Nazwa Hollyłódź i własna Aleja Gwiazd na ul. Piotrkowskiej nie wzięły się z niczego! Dlatego wędrowkę szlakiem Łodzi Filmowej proponuję rozpocząć od Wytwórni Filmów Fabularnych przy ul. Łąkowej. To kolebka powojennej kinematogra-

1

2

1. David Lynch w plenerach elektrocieplowni EC1.
2. Gwiazdor Michael Madsen czuł się w Łodzi jak w Alabamie.
3. Roman Polański nie ukrywał wzruszenia, odslaniając gwiazdę ze swoim nazwiskiem na ul. Piotrkowskiej.

3

fii polskiej i zarazem największa wytwórnia filmowa w kraju. Z ulicy Piotrkowskiej można dojechać do wytwórni al. Mickiewicza tramwajem (dwa przystanki, linia 8, 12, 13) lub dojść piechotą. Już od 1945 roku, kiedy to zrealizowano w Łodzi zdjęcia do pierwszego powojennego filmu fabularnego

»»

Aleja Gwiazd przed „Grand Hotelem”. Na przywilej bycia deptanym trzeba zasłużyć.

„Zakazane piosenki” w reż. Leonarda Buczkowskiego, to właśnie na ul. Łąkową zaczęli się przenosić aktorzy i reżyserzy ze zrujnowanej stolicy.

HOLLYŁÓDŹ PRZY ŁĄKOWEJ

W Hollyłodzi do lat 90. zrealizowano blisko 600 filmów kinowych i ponad 1000 odcinków seriali telewizyjnych. W słynnej stolówce na parterze WFF spotkać można było największe gwiazdy polskiego kina w stylowych kostiumach zamawiające żurek i pierogi, a w halach zdjęciowych obejrzeć fragmenty dekoracji do „Kanału”, „Po-

w magazynach można oglądać i podziwiać blisko 4000 rekwizytów oraz kilkadziesiąt tysięcy kostiumów, które „zagrały” w takich filmach jak np. „Krzyżacy”, „Lalka”, „Stawka większa niż życie”, „Ziemia obiecana”, „Królowa Bona”, „Kingsajz”. Zbiory są dostępne dla zainteresowanych, ale wcześniej trzeba umówić się telefonicznie. Personel jest bowiem zajęty wypożyczaniem kostiumów oraz rekwizytów na rozmaite imprezy i bale oraz obsługą ekip filmowych i statystów.

Ogromny gmach przy ul. Łąkowej także w sprzedanych segmentach zach-

się reality show, teleturnieje i reklamy. Po prawej stronie od głównego wejścia do wytwórni uwagę zwraca kolorowa, supernowoczesna szklana bryła. To siedziba Opus Film, jednej z wiodących na polskim rynku niezależnych firm zajmujących się

stolówce wytwórni, dziś zaadaptowanej na elegancką restaurację ozdobioną fotosami z filmów.

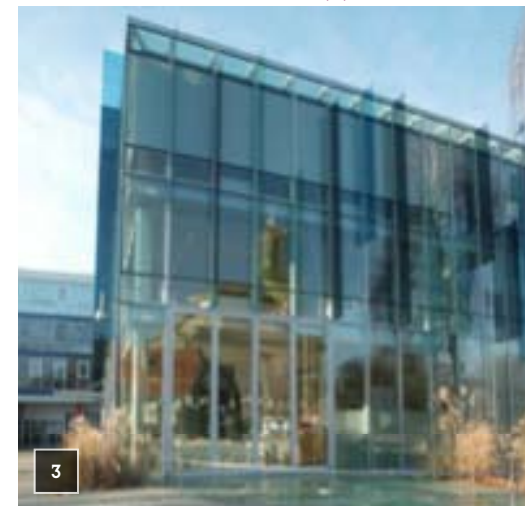
Przy odrobinie szczęścia otrzymamy się o żywe gwiazdy. Tyle tylko, że te kinowe coraz częściej zastępują idole estradowi. No, ale zawsze...

NOWA ZIEMIA OBIECANA

Te prawdziwie – kinowe, największe z wielkich gwiazd, pojawiają się w Łodzi regularnie od sześciu lat, podczas odbywającego się w Teatrze Wielkim przy pl. Dąbrowskiego festiwalu operatorów filmowych Camerimage.

Tylko w ubiegłym roku można było sobie zrobić zdjęcie z Wimem Wendersem, Julią Ormond, Diane Kruger, Agnieszką Holland lub Davidem Lynchem. Ten ostatni artysta tak dalece zauroczył się Łodzią, jej śródmiejską architekturą i starymi fabrykami, że nie tylko wykorzystał łódzkie plenery w swoim najnowszym filmie „Inland Empire”, ale także stał się współwłaścicielem secesyjnej elektrociepłowni EC1 przy ul. Targowej. Komin i cały kompleks, w którym ma powstać studio filmowe

>>

piółów”, „Faraona” czy „Potopu”. Ten barwny świat, niestety, nie przetrwał kryzysu załamania się produkcji filmowej w Polsce. W 1998 roku rozpoczęła się likwidacja wytwórni. Na szczęście niesprzedany segment dawnej WFF, czyli Łódzkie Centrum Filmowe, zachowało największą w Polsce kolekcję środków inscenizacyjnych. Dzisiaj

wał filmowy charakter. Dziś mieszczą się tutaj prywatne firmy, zajmujące się świadczeniem usług na potrzeby filmu, reklamy, programów telewizyjnych oraz wynajem hal, sprzętu oświetleniowego, nagrań dźwięku itp. Niestety, tych wewnątrz nie można zwiedzać, podobnie jak największych w Polsce hal zdjęciowych, w których realizuje

produkcją reklamową, telewizyjną i filmową („Edi” Piotra Trzaskalskiego oraz „Z odzysku” Sławomira Fabickiego). W Opus Filmie, na parterze, znajduje się galeria sztuki. Dostępna dla każdego i bezpłatna. Jeśli ktoś poczuje się zmęczony ilością wrażeń, proponuję relaks w nowoczesnym bufecie Opus Film, obok galerii albo w dawnej

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

1. Łódzka „Filmówka” rozwija się i modernizuje.
2. Nocny klimat śródmieścia Łodzi zachwytił Davida Lyncha. Efekty zobaczymy w filmie „Inland Empire”.
3. Nowoczesna siedziba Opus Film.
4. Pałacyk Oskara Kona przy ul. Targowej. Tu mieści się rektorat „Filmówki”. Na słynnych schodach siadały przyszłe gwiazdy.

Lyncha, dobrze widać z okien pociągu zwalniającego bieg tuż przed wjazdem na stację Łódź Fabryczna.

– Urzekły mnie stare łódzkie fabryki i kominy, tajemnicze podwórka, wąskie bramy i korytarze, zabytkowe kamienice. Mają w sobie

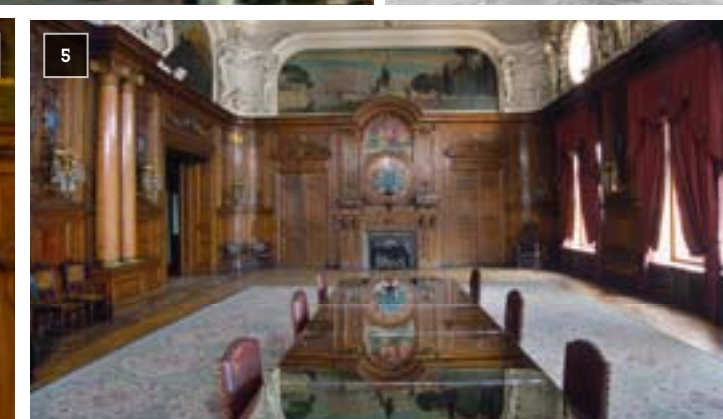
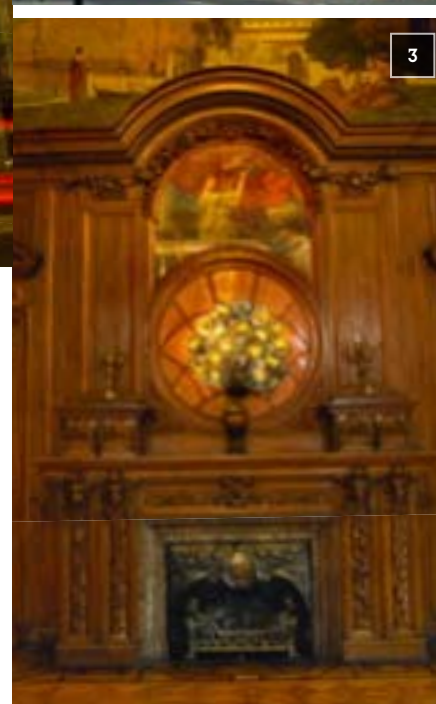
a latem 2006 roku w jego filmie „House” Łódź „zagrała” miasto w Alabamie. Natomiast Micheal Madsen, jeden z ulubionych aktorów Quentina Tarantino, pojawił się ze strzelbą w hali dawnej przędzalni Unionteksu przy ul. Tylnej.

ul. Piotrkowską, między ul. 6 Sierpnia a pasażem Rubinstein. Zwróćmy uwagę, że po stronie parzystej obok „Grand Hotelu” znajdują się gwiazdy reżyserów, operatorów i kompozytorów (m.in. Agnieszki Holland, Wojciecha Kilara, Romana Polań-

żawcy). Obiekt wybudowano w latach 80. XIX wieku. We wnętrzu hotelu, w którym David Lynch kręcił zdjęcia do „Inland Empire”, możemy podziwiać wspaniałe foyer, luksusową restaurację „Malinowa” i rzucić okiem na księgę gości. Tutaj najchętniej

zatrzymywali się m.in. Beata Tyszkiewicz, Daniel Olbrychski, Jan Nowicki, Jerzy Stuhr, a z gwiazd zagranicznych apartamenty wynajmowali Michael York oraz Kirk Douglas. Jeśli ktoś nie lubi dłuższych spacerów, może rikszą lub trambusem, czyli repliką

zabytkowego tramwaju Herbranda, dojechać z „Grandu” do al. Piłsudskiego, tam wsiąść w tramwaj linii 8, 12 lub 13 (w kierunku przeciwnym do wytwórni przy Łąkowej) i po przejechaniu trzech przystanków wysiąść przy ul. Targowej. Poruszanie się komunikacją miejską lub pieszo w bardzo skondensowanym centrum Łodzi ma same zalety. Samochód ze względu na

tę magię i energię, która współbrzmi z klimatem moich filmów, jednocy człowiek z otoczeniem – powiedział mi David Lynch. Okolice Dworca Fabrycznego i podwórka między ulicami Narutowicza i Sienkiewicza zachwyciły także innych amerykańskich filmowców. W 2005 roku Robby Henson nakręcił na tutejszych ulicach thriller „Thr3e”,

ALEJA GWIAZD

Gwiazdy przyjeżdżają do Łodzi nie tylko z powodów Camerimage i zagranicznych planów filmowych. Także z... próżności. Na pomysł Alei Sławy na wzór hollywoodzki wpadł w 1996 roku aktor Jan Machulski. Pierwsza mosiężna tablica dla Andrzeja Seweryna została wmurowana rok później. Kiedy będziemy spacerować

skiego, Krzysztofa Kieślowskiego), a po nieparzystej – przy bramie prowadzącej do kina „Polonia” – tablice upamiętniające aktorów (np. Leona Niemczyka, Bogumiłę Kobiele, Zbigniewa Cybulskiego, Cezarego Pazurę). Wszyscy związani z Łodzią. Kiedyś można ich było spotkać w kawiarni „Grand Hotelu” (niestety, dziś nieczynnej w związku ze zmianą dzier-

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

1. Łódzki Luwr, czyli pałac Poznański.
2. Zabytkowa brama fabryki Poznańskiego.
3. Secesyjny paw – jedna z najpiękniejszych ozdób w pałacu Poznańskiego.
4. Kadr z filmu „Ziemia obiecana”.
5. Jadalnia w pałacu.

ciasne ulice i ruch jednokierunkowy najlepiej zostawić na parkingu przed dworcem.

X MUZA W CZORAJ I DZIŚ

Rezydencję Karola Scheiblera, mieszczącą dziś Muzeum Kinematografii otacza

>>>

zabytkowy park Źródlika. Widać ją dobrze już z al. Piłsudskiego. Pałac z dawną stajnią i wozownią (dziś znajduje się tu supernowoczesne kino) jest częścią kompleksu składającego się z byłej fabryki „króla bawełny” i osiedla robotniczego „Księży Młyn”. Jeśli wystarczy czasu, zachęcam do obejrzenia filmowych plenerów i zwiedzenia pałacyku Herbsta, zięcia Karola Scheiblera. Wszystko w jednym miejscu. Muzeum Kinematografii to unikalna placówka podtrzymująca tradycje filmowe Łodzi, ale także gromadząca bogate zbiory sztuki filmowej polskiej i zagranicznej. Warto się tutaj wybrać chociażby po to, by obejrzeć plany filmowe polskich superprodukcji, np. przeniesiony żywcem z ekranowej „Starej baśni” imponujący pogański chram.

Chlubą muzeum jest XIX-wieczny fotoplastikon, który „zagrał” w „Vabanku” Juliusza Machulskiego, zabytkowe kamery, zabawki optyczne, kolekcje plakatów filmowych z lat 20. i 30., projekty kostiumów i dekoracji. Polecam także wystawę „Krzysztof Kieślowski, nagrody i trofea”.

Zaledwie 150 metrów dalej, przy ul. Targowej 61/63, w dawnym neorenesansowym pałacyku Kona mieści się słynna szkoła filmowa. Zawsze kiedy jestem za granicą na jakimkolwiek festiwalu filmowym, gdy pada hasło „Łódź”, nie ma człowieka, który nie skojarzyłby tego miasta z „Filmówką”. Wszyscy wiedzą, że to tutaj studiowali Andrzej Wajda, Roman Polański, Krzysztof Kieślowski, Agnieszka Holland. I dziś, jak przed laty, można przyjść do szkoły,

usiąść na słynnych schodach w rektoracie i pomarzyć. Dla niektórych studentów droga z ul. Targowej na „Sunset Boulevard” to wcale nie utopia. Wielu absolwentów, zwłaszcza operatorów filmowych, odnosi za oceanem wielkie sukcesy. Że wspomnę choćby Andrzeja Bartkowiaka, Sławomira Idziaka, Pawła Edelmanna i nieżyjącego Piotra Sobocińskiego. Oczywiście nie wszędzie można wejść, ale dostępna jest biblioteka, Galeria Fotografii oraz sala projekcyjna w rektoracie. W bufecie „Filmówki” (polecam lekkie przekąski), tak jak niegdyś w stołówce wytwórni, można spotkać słynnych wykładowców i ich już znanych studentów.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

XIX-wieczny fotoplastikon w Muzeum Kinematografii.

restauracja łodzi, ulubione miejsce relaksu Davida Lyncha.

PUBY

„Łódź Kaliska”, ul. Piotrkowska 102
Klub „Siódemki 77”, ul. Piotrkowska 77
„Bagdad Café”, ul. Jaracza 45
„Zapiecek”, ul. Piotrkowska 43

FESTIWALE I IMPREZY FILMOWE

Kwiecień – Festiwal Animacji,
czerwiec – Festiwal Muzyki Filmowej,

ŁÓDZKI OSCAR

Kto nie odwiedzi łódzkiego Luwru, czyli miejsca, w którym Andrzej Wajda kręcił zdjęcia do nominowanej do Oscara „Ziemi obiecanej”, to tak, jakby nigdy w Hollywoodzie nie był. Z al. Piłsudskiego można znów złapać riksę lub trambus i jeszcze raz przejechać się ul. Piotrkowską albo szybciej

Zabytkowa remiza na Księżym Młynie.

Festiwal Kina Niezależnego „Off jak gorąco”,
październik – Międzynarodowy Festiwal Szkół Filmowych i Telewizyjnych „Mediaschool”,
listopad – Festiwal Mediów „Człowiek w Zagrożeniu”,
listopad/grudzień – Camerimage.

WARTO ZOBACZYĆ

Łódzkie Centrum Filmowe (ŁCF)
ul. Łąkowa 29, tel. 0 42 639 56 01;
www.lcf.pl

dojechać do fabryki i pałacu Poznańskiego tramwajem (4, 11, 3, 6, 7) lub autobusem (95, 99). Fabrykanckie pokoje, wspaniała sala balowa i jadalnia, w których kręcono także m.in. „Kariere Nikodema Dyzmy” i „Pożegnanie jesieni”, to udostępniona dla turystów część Muzeum Historii Miasta Łodzi. Z przepięknie odrestaurowanym

budynkiem z czerwonej cegły, w którym znajdowała się słynna przedziałnia z „Ziemi obiecanej”, sąsiaduje Manufaktura, największy kompleks handlowo-usługowy w Polsce. Mimo upływu 30 lat od nakręcenia filmu miejsce to nadal wywiera wrażenie. W zabytkowych wnętrzach muzeum odbywają się bale, zaś w sali pamięci poświęconej Arturowi Rubinsteinowi znajduje się najprawdziwszy Oscar. Pianista otrzymał go w 1969 roku za główną rolę w filmie biograficznym „Kocham życie”. Co roku w lutym Amerykańska Akademia Filmowa przyznaje swoje Oscary. Szkoda, że nie w kategorii najbardziej filmowych miast. ■

Kostiumy z ŁCF można wypożyczać na karnawałowe zabawy.

Bilety: 5 zł i 3 zł, we wtorki wstęp wolny.
Rezydencja „Księży Młyn” i Pałac Herbsta
ul. Przędzalniana 72,
tel. 0 42 674 96 98,
Bilety: 7 zł i 4,50 zł, we środy wstęp wolny.
Muzeum Historii Miasta Łodzi
ul. Ogrodowa 15, tel. 0 42 654 03 23;
www.poznanskipalace.muzeum-lodz.pl
Bilety: 7 zł i 4 zł; w niedzielę wstęp wolny.

i Informator

NOCLEGI

Grand Orbis***, ul. Piotrkowska 72
tel. 0 42 632 19 95; www.orbis.pl;
pokój 2-os. – od 240 do 430 zł.
Adria*, ul. Obywatelska 152,
tel. 0 42 686 47 94; www.adriahotel.pl;
pokój 2-os. – od 135 do 155 zł.
Hotel Mazowiecki**, ul. 28. Pułku Strzelców Kaniowskich 53/57, tel. 0 42 637 43 33; www.hotelspt.com.pl;
pokój 2-os. – od 159 zł.
Szkolne Schronisko Młodzieżowe, ul. Legionów 27, tel. 0 42 630 66 80; www.yhloz.pl; pokój 2-os. – 40 zł.

RESTAURACJE

„Malinowa”, ul. Piotrkowska 72;
kuchnia międzynarodowa.
„Esplanada”, ul. Piotrkowska 100a;
kuchnia francuska.
„Nowa Ziemia Obiecana”, ul. Wigury 4/6;
Kuchnia: polska, żydowska, niemiecka i rosyjska. Najbardziej literacka